

Maarif vergisi kanununun 5 inci maddesinin tefsiri hakkında 3/5 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. B. M. M.

Başvekâlet

Muammlât müdürlüğü

Sayı: 6/1066

12 - IV - 1931

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

22 haziran 1927 tarihli ve 1130 numaralı Maarif vergisi kanununun 5 inci maddesine tevfikân malmemurlarına verilmekte olan % 1 lerin verilip verilmeyeceği hakkında Dahiliye vekâletile Maliye vekâleti arasında çıkan noktai nazar ihtilâfının tefsiren halline dair Maliye vekâletinden yazılan 11-IV-1931 tarih ve 14434 numaralı tezkerenin sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını arz ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Başvekâleti celileye

22 haziran 1927 tarihli ve 1130 numaralı maarif vergisi kanununun 5 inci maddesine tevfikân maarif vergisi tahsilâtından mal memurlarına verilmekte olan % 1 ikramiyelerin bilâvasıta vergilere munzam kesirlerin asıllarile tevhibi üzerine itasında devam edilmesi lâzımgelip gelmeyeceği hakkında Dahiliye vekâleti celilesile hâsıl olan noktai nazar ihtilâfının halli için bir kere de Devlet şûrasının istişârî mahiyette mütaleasının alınması muvafık görülmüştü.

Şûrayı devletin Maliye ve Nafia dairesile Heyeti umumiyesinee müttehaz kararları muhtevi makam devletlerinden muhavvel mazbatalar mündericâtına nazaran; azadan Maliye ve Nafia dairesi reisi Ali Rıza, mülkiye dairesi reisi İsmail Hakkı, azadan Ali Rıza Beyler tevhibi küsurat kanunu maarif vergisi kanununun 1, 2, 4 üncü maddelerinin bu kanuna muğayir olan hükümlerini ilga ettiğini tasrih ederek ikramiyeye müteallik olan 5 inci maddenin ilgası hakkında hiç bir hükmü ihtiva etmediğine ve vazı kanun, bir kanun ile diğerk bir kanunun hangi hükümlerini ilga eylediğini tasrih eylediği halde sarahat mukabilinde delâlete itibar olunamayacağı cihetle o kanun ahkâmı umumiyesile diğerk hükümlerin kısmen veya tamamen mülga olduğunu iddia kabil olamayacağına ve Devlet memurları maaşlarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun 15 inci maddesi de, ihtisas, komisyon ücreti, makam tahsisatı, maktu ve hakkı huzurların verilmeyeceklerinden bâhis olup ikramiye hakkında hiç bir hükmü ihtiva etmediği cihetle bu maddede maarif vergisi kanununun beşinci maddesini ilga eylediği hükmünü çıkarmak mümkün olmayacağına göre meselenin esas itibarile tefsire ihtiyacı derkâr olduğu reyinde bulunmuşlarsa da, bilâvasıta vergilere munzam kesirlerin tevhibi ve Devlet memurları maaşlarının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun meriyete vazından itibaren maarif hisselerinden mal memurlarına % 1 ikramiye itasına mahal kalmıyacağı ekseriyetle tezekkür kılındığı anlaşılmalıdır.

Mazbatalar mündericâtına göre ekseriyetin kararı aşağıda arzedilen esbap ve delâile istinat etmektedir.

A) Evvelce maarif vergisi tahsilâtından malmemurlarına ikramiye olarak hisse ayrılması verginin vaktinde cibayetini teşvik hükmüne müstenit olup yeni vaziyette böyle bir artık varlığını kaybetmiş ve bu itibarla ikramiyenin hikmeti vazı da ortadan kalkmıştır.

B) Kûsûratın tevhidî hakkındaki kanun da, maarif vergisi kanununun ikramiyeye müteallik maddesinin sarahaten ilga edilmemiş olması bu madde hükmünün devam etmekte olmasına delâlet etmez. Çünkü, mevcudiyetini zayı etmiş olan ferin, aslın hükmüne tâbi olması kaide iktizasındandır.

C) Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair olan kanunun 15 inci maddesi, memuriyet maaşına zamimeten verilecek parayı, ancak kanunen memurlara terettüp etmiyen bir hizmetin ifasına ve bu hizmetin de mesai saati haricinde vuku bulmasına mütevakkıf tutmaktadır.

D) Bir meblâğın sarfı, ancak bütçesinde masarîf kısmına yazılı bulunmasıyla kabul olur. İdareî hususiyet bütçesinde ise böyle bir tahsisat ve mezuniyet mevcut değildir.

Medari istinat addedilen bu delâil tetkik olunduktaki :

1 - Maarif vergisinden mal memurlarına ikramiye itası mezkûr verginin miadında tarh ve tahsilini teşvik maksadına müstenit olup kûsûratın tevhidî üzerine bu teşvikin hükmü ortadan kalkmış bulunduğu faraziyesi, maarif vergisi ikramiyesinin mezkûr vergiye ait kanunun ikramiye itasına mütedair olan beşinci maddesinin lâğvine sebep teşkil edebilirse de maddenin mülga bulunduğunu ifade edemez.

Kaldı ki, maarif vergisi ortadan kalkmış olmayıp teallûk ettiği verginin aslile tevhit edilmiştir. Tahsilâtın takibinde fazla gayret ve hizmet sarfını mucip olan sebep, kuyudatın şekli olmayıp vergi miktarı bulunduğu ve maarif vergisi verginin aslile birleştirilmekle vergi miktarında bir tebeddül vuku bulmıyacağı derkâr olmasına göre haddi zatında tahsilât noktasında hizmette bir tebeddül vukuu ve teşvik mülâhazası da ortadan kalktığı mülâhazası varit görülmemektedir.

2 - Yukarıda (B) işaretile arzolunan delil ile Devlet şûrasının ekseriyeti, maarif vergisinin aslını kaybetmiş olduğu neticesine varmak istediği anlaşılıyor. Halbuki maarif vergisi aslını ve mahiyetini zayı etmiş olmayıp maarif vergisi kanununda mündericî nisbet ve miktarlarda olarak taallûk ettikleri vergilerin asıllarıyla mezc ve tevhit edilmiştir. Bu mezc ve tevhit keyfiyeti yalnız muamelâtı kaydiyeye müessir olup vergi aynı nisbet ve miktarda aslından tefrik edilerek idareî hususiyelere verileceğine ve mahallî sarfı da tebeddül etmediğine göre bizatihi maarif vergisi mahiyeti asliyesini zayı etmiş addedilemez. Bu itibarla kesri muuzam halindeki maarif vergisiyle vergilerin asıllarından bu namda ayrılacak hisseler arasında mahiyet itibarıyla bir tefrik yapmak muvafık görülemez.

3 - Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair kanunun 15 inci maddesiyle ikramiye itası menedilmemiş olmasına ve maarif vergisi kanununun beşinci maddesinde kesri muuzamların asıllarıyla birlikte maliye vesaitile tahsil olunacağı ve bu tahsilâtın mahallî memurini maliyesine ikramiye olarak tevzi edilmek üzere % 1 lerinin maliyece alınacağı muarraha bulunmasına ve maliyece alınacak % 1 lerin olbaptaki talimata göre tahsilâtını % 85 nisbetine iblâğ edenlere ikramiye olarak tevzii muharrer bulunmasına göre mezkûr % 1 lerin mal memurlarına tevzii mezkûr teadül kanununun 15 inci maddesine muhalif olacağı hakkındaki mütaleada da isabet görülmemiştir.

Aynı zamanda maarif vergisi kanununun beşinci maddesinin tarzı tahririne göre bu vergiden tefrik edilecek % 1 ler verginin tahsili ve idareî hususiyelere tediyesinin istilzam ettiği, hizmet mukabili olarak, maliyece alınacağı da vazihan anlaşılmaktadır.

4 - Hususî idareler bütçesinde bu ikramiyelere karşılık vazedilmemiş olması bütçe tatbikatına ait ve dahilî muamelâtın madut olup kanunen vücut bulmuş bir hakkın sukutuna sebep teşkil edemeyeceği malûmu samileridir.

Şûrayî devletin istişarî mahiyetteki mütaleası yukarıda zikrolunan kanunî vaziyete tevafuk etmemekle beraber vazii kanunun noktai nazarından da bildirilmesine lüzum görülmektedir.

Keyfiyetin tefsiren halline müsaade devletleri arz olunur efendim.

Maliye vekili
M. Abdülhalik

Esas No: 56

Karar No: 5

Şûrayı Devlet Nafia dairesi mazbatası

Dahiliye ve Maliye vekâletlerinin Başvekâleti Celileden irsal ve dairemize tevdi buyurulan 17-XI-1930 ve 2-XII-1930 tarih ve 67/64 ve 7987/30 numaralı tezkereleri okundu:

Meallerine nazaran: 22 haziran 1927 tarih ve 1130 numaralı maarif vergisi kanununun beşinci maddesine tevfikân maarif vergisi tahsilâtından memurini maliyeye verilmekte olan % 1 ikramiye maarif vergisinin kesri munzam şeklinde mükelleften ayrı tahsil edildiği zamana ait ve mükelleflerden ayrı ayrı tahsil olunduğu için Maliye memurlarının hizmetlerinin karşılığı olup halbuki halen vergilerin kesirleri asıllarile tevhit ve vergi esas nisbetleri tezyit olunarak ayrı tahsil külfeti bertaraf edilmiş ve verginin ismi de maarif hissesine kalbedilerek tahakkuk, tahsil, kayıt ve saire gibi muameleleri kaldırılmış ve iş Hazine ile İdareî hususiye arasında defter üzerinde yapılır basit bir muameleî hesabîye şeklinde konulmuş olduğundan ve bundan başka ikramiye itası 24-V-1929 tarih ve 1452 numaralı teadül kanununun 15 inci maddesine de muhalif bulunduğu badema Maarif vergisi kanununa tevfikân ikramiye verilmesinin muvafık olmayacağı Dahiliye vekâleti tarafından mütaleaten dermeyan olduğu ve Maliye vekâletinin ise bu noktaî nazar hilâfına olarak 24 mayıs 1929 tarih ve 1454 numaralı kanun mucibince vasıtasız vergilere munzam kesirlerin tevhidinde takip olunan gaye verginin miktar ve nisbeti hakkında mükelleflerin kolaylıkla iktisabı malûmat eylemelerini temin etmek ve muamelâtı kaydiye ve hesabiyede daha ziyade besatet vücuda getirmekten ibaret olup bermueibi kanun kûsuratın tevhit edilmiş olması tahsil memurlarının ifa etmekte oldukları hizmette bir değişiklik husule gelmediği ve tevhidten alınan miktarlardan Maarif hisselerinin tefrikile ayrıca bir meşgale teşkil edeceği ve mezkûr tevhidî kûsurat kanunu Maarif vergisi kanununun 5 inci maddesini ilga etmiyerek bu maddenin elyevm meri bulunduğu ve teadül kanununun 15 inci maddesinde de ikramiye mevzuabahs olmadığından bu 15 inci maddenin de ikramiye itasını men eylemediği ve netekim sayım kanunu mucibince memurini tahsiliye ile heyeti ihtiyariyeye ikramiye tevzi edileceği eihetle maarif vergisinin kesir halinden hisseye inkılâp etmiş olması kanunen itası lâzım gelen bu ikramiye'nin verilmesinden sarfınazar olunmasına bir sebep olmayacağı mütaleasında bulunduğu anlaşılmiş ve Maliye ve Dahiliye vekâletlerinden celbedilen Umuru mahalliye müdürü Nafiz ve Varidat idareî umumiye mümeyyizlerinden Nafiz Beylerin beyanatı dinlenilmiştir.

İcraî müzakere olundu: Reis Ali Rıza Bey kesri munzamların tevhidî hakkındaki kanunun 4 üncü maddesi maarif vergisi kanununun yalnız 1 inci, 2 inci ve 4 üncü maddelerinin mezkûr tevhit kanununa muhalif olan hükümlerini ilga edip mahallî memurini maliyesine % 1 ikramiye itasına mütedair olan 5 inci maddesile müteakip maddelerinin hükmünü ilga etmemiş olduğu gibi teadül kanununun 15 inci maddesinin hükümleri içinde de itası men edilen envai tediyat arasında ikramiye'nin mezkûr geçildiği ve mezkûr 15 inci maddenin fıkraî sâniyesinin mefhumu muhalifinin dahi ikramiye itasına mani bir maddeyi manayî tazammun edemeyeceği ve esasen kanunu umumî olan teadül kanununun bir maddesinin mefhumu muhalifi delâletile kanunu hususî olan maarif vergisi kanununun 5 inci maddesinin ahkâmı sarıhasnı lâğvedebilmesi kavâit ve mevzuatı hukukiye ile kabili telif olmayacağı eihetle tevhidî kûsurat kanunu ile eibayet edilegelen musakkafat, erezî, sayım, kazanç vergilerinden tefrik edilen maarif hisselerinden % 1 lerinin maarif vergisi kanununun 5 inci maddesi mucibince memurini maliyeye ikramiye olarak verilmesinde kanunî bir mahzur görülmediği mütaleasında bulunmuş ise de evvelece maarif vergisi kanunile tahsil edilegelen maarif vergisinin tahakkuk, tahsil ve kayıt muameleleri esas vergilerden ayrı ayrı olarak iera olduğundan dolayı memurini tahsiliye ve maliyeye medarı teşvik olmak üzere ikramiye itasını kanun tevviz etmiş olup ancak kesri munzamların tevhidî hakkındaki kanunun neşrinden sonra memurini maliyenin yalnız esas vergileri tahsil ederek ayrıca maarif vergisi namile bir gûna tahsilâtta bulunmamaîları ve binaenaleyh ikramiye itasını mucip sebebin zail olması ve kesri munzamların tevhidî ve bütün vergilerin bir kalem olarak tahsili hakkındaki işbu kanun vekâletinin meclise takdim eylediği esbabı mucibe lâyihasında etrafile izah eylediği veçhile tahsilât muamelesini esasından tebdil ederek bir

kalem olarak Maliye vekâletine mal edip hasırlından mezkûr kanunda gösterildiği dairede % de üzerinden vilâyet idarei hususiye ve belediyelere hisse tefrik eylesile kül halinde bulunan tahsil muamelesinin maarif kanununun tahsilâta ait kısmını tamamen lâğvetmesi tabii olacağı ve her ne kadar maarif kanununda memurini maliyeye itası lâzımgelen % 1 ler sarahaten lâğvedilmemiş ise de kanunu aslının delâletile lâğvi icap edeceği ve ahusus teadül kanununun 15 inci maddesinin fıkrâi saniyesinin mefhumu muhalifine nazaran bermucibi kanun ifayi vazife eden memura vazifesine muhassas maaştan başka bir namla bir meblâğ verilmesinin caiz olmayacağı ve maarif vergisi kanununun ikramiyeye müteferri mevadında verilecek ikramiyelerin hizmetleri mesbuk memurini maliyeden tahsilâtı % 80 ne iblâğ edenlerin tahsilâtı nisbetinde ikramiye verileceği gösterilmesine nazaran yeni vaziyete göre tevzi edilerek eşhasın şahıs ve derecesi istihkaklarının tayini kabil bulunmaması ve bir de vuku bulacak her nevi sarfiyatın bu derecede bir mevkii olmak lâzımgelip mevzubahs ikramiye sarfiyatının ne hususî ve ne de umumî bütçede bir mevkii bulunmaması ve tevhidi küsurat kanununa nazaran olması da imkân dahilinde görülmemesi hasebile tevhidi küsurat kanununun mevkii meriyete vazından sonra maarif hisselerinden dolayı ikramiye itası caiz olmayacağı ekseriyetle mütalea kılınmış olmakla bir kere de Heyeti umumiyece tetkiki zmnında evrakın Riyaseti Celileye takdimi 21 kânunusani 1931 tarihinde tezekkür kıldı.

Reis	Aza	Aza	Aza	Aza
<i>Ali Rıza</i>	<i>A. Haydar</i>	<i>Sürcyya</i>	<i>Asaf Talât</i>	<i>Vasıf</i> (Mezun)

Şûrayi Devlet heyeti umumiyesi mazbatası

Maliye ve Nafia dairesinin 21 kânunusani 1931 tarihli ve 56 numaralı mazbatası heyeti umumiyede mütalea ve tetkik olundu:

Maarif vergisi tahsilâtından memurlarına ikramiye verilip verilmemesi hakkında Maliye ve Dahiliye vekâletleri arasında hâdis olan noktâi nazar ihtilâfına binaen tafsilâtı mezkûr mazbatada yazılı olduğu veçhile bu vergi tahsilâtından memurlarına ikramiye verilmesi caiz olmayacağına dair dairei müşarileyha tarafından ekseriyetle dermeyan olunan mütalea üzerine cereyan eden müzakerede Maliye ve Nafia dairesi Reisi Ali Rıza Mülkiye dairesi reisi İsmail Hakkı ve azadan Ali Rıza Beyler tevhidi küsurat kanunu maarif vergisi kanununun 1, 2 ve 4 üncü maddelerinin bu kanuna mugayir olan hükümlerini ilga ettiğini tasrih ederek 5 inci maddenin ilgası hakkında hiç bir hüküm ihtiva etmediğine ve vazii kanun bir kanun ile diğer bir kanunun hangi hükümlerini ilga ettiğini tasrih eylediği halde sarahat mukabilinde delâlete itibar olunamayacağı cihetle o kanunun ahkâmı umumiyesi ile diğer hükümlerinin de zmnen mülga olduğunu iddia kabil olmayacağına ve Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun 15 inci maddesinde ihtisas ve komisyon ücreti ve makam tahsisatı maktua ve hakkı huzur namlarıyla memurlara ayrıca bir meblâğ verilmiyeceği ve ancak kanunun tahmil etmediği muuzam bir vazifeye veya ihtisas dolayısıyla tesis olunacak komisyonlara memur edilenlerin muayyen çalışma saatleri haricindeki mesailerine mukabil İera Vekilleri Heyetince takdir olunacak bir ücret verileceği muharrer olup ikramiye hakkında hiç bir hükmü ihtiva etmediği cihetle bu maddenin maarif vergisi kanununun 5 inci maddesini ilga ettiği hükmünü çıkarmak mümkün olmayacağına göre meselenin esas itibarile tefsire ihtiyacı derkâr olmakla bu dairede muamele yapılması reyinde bulunmuşlarsa da tafsilâtı Maliye ve Nafia dairesi mazbatasında yazılı olduğu üzere evvelece maarif vergisi tahsilâtında mal memurlarına ikramiye olarak ayrılan hisse bunları bu verginin vaktinde cibayetine teşvik himmetine müptenidir. Halbuki yeni vaziyette böyle bir vergi artık varlığını kaybetmiş bu itibarla ikramiyenin vazına illet olan teşvik keyfiyeti de ortadan kalkmış bulunmaktadır. Maddenin sarahaten ilga edilmemiş olması da bu maddenin idamei hükümetmesine delâlet edemez. Zira asla mevcudiyetini zayi etmiş olan bir ferin, aslın hükmüne tebaiyeti kaide iktizasındandır. Binaenaleyh ortada ibham ve tereddüdü mucip bir cihet olmadığından keyfiyetin tefsirine mahal olmadığı ekseriyet-

le tezekkür kılınmış ve binnetice gerek işbu sebeplere gerekse barem kanununun 15 inci maddesi memuriyete gayrimürettep bir hizmetin ifasına ve bunun da saati mesai haricinde vukubulmasına mütevakıf tutmakta olmasına ve fazla olarak bütçeden çıkarılacak bir para ancak masraf kısmına mürakkam bulunmuş olmakla kabil olabilip idarei hususiye bütçesinde böyle bir mezuniyet gayri-mevcut bulunmasına göre verilen ikramiyelerin kanuna muhalif bulunduğu maarif vergisi kanununun 5 inci maddesi hükmünün meri bulunduğunu kabul etmek zarurî olduğu reyinde bulunan Maliye ve Nafia dairesi reisi Ali Rıza ve Mülkiye dairesi Reisi İsmail Hakkı Beylerin muhalif reylerine karşı 12 şubat 1931 tarihinde ekseriyetle tekarrür etmiştir.

Şûrayı devlet R.	Tanzimat dairesi R.	Maliye ve Nafia dairesi R.	Mülkiye dairesi R.
<i>Nusrat</i>	<i>Reşat</i>	<i>Ali Rıza</i>	<i>İ. Hakkı</i>
Deavi dairesi R.	Aza	Aza	Aza
Fuat B.	<i>A. Sabri</i>	Asaf Talat B.	<i>Ali Rıza</i>
Müzakerede bulunmadı		Müzakerede bulunmadı	
Aza	Aza	Aza	Aza
<i>H. İbrahim</i>	<i>Haydar</i>	<i>Ö. Lâtfi</i>	<i>İhsan</i>
Aza	Aza	Aza	Aza
<i>Süreyya</i>	<i>M. Şefik</i>	Vasfi B.	<i>E. Kemal</i>
		Müzakerede bulunmadı	İmzada bulunmadı

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Karar No. 4

Esas No. 3/5

22 - XII - 1931

Yüksek Reisliğe

1130 numaralı maarif vergisi kanununun 5 inci maddesine göre mal memurlarına verilmesi icap eden % 1 ikramiyelerin verilir verilmeyeceği hakkında Dahiliye ve Maliye vekâletleri arasında çıkan noktai nazar ihtilâfının tefsiren halli için Başvekâletten yazılıp encümenimize havale buyurulan tezkerede Dahiliye vekili Beyefendinin huzur ile tetkik ve mütealea olundu:

Şurayı devlet heyeti umumiyesine de tetkik edilmiş olan bu meselede istinat edilen sebepler bu günkü kanunî mevzuatımıza uygun bulunmuş ve bunlara karşı Maliye vekâletince serdedilen deliller Şurayı devlet heyeti umumiyesine ittihaz olunan kararı nakzedici mahiyette bulunmamış ve 1452 numaralı (Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair) kanunun 15 inci maddesi ile memurlara ancak kanunun tahmil etmediği bir vazife için muayyen mesai saatleri haricindeki çalışmalar için İcra Vekilleri Heyeti karar ile ücret verilebileceği ve bu hükmün haricinde memurlara hiç bir meblâğ verilemeyeceği ifade edilmiş bulunmasına ve bu kanunun 19 uncu maddesindeki (ve bu kanuna muhalif sair ahkâm mülgadır) hükmü ile 1130 numaralı kanunun 5 inci maddesi de kaldırılmış olduğuna göre esasen hususî idarelerin bilhassa maarif ihtiyacını temin edemiyen maarif vergisi varidatından % 1 lerin ikramiye olarak mal memurlarına verilmesi kanunî mevzulara uygun görülmemiş ve Şurayı devlet heyeti umumiyesine ittihaz olunan karar encümenimizce de kabul olunmuş ve bu hususta tefsire mühtaç bir cihet bulunmamıştır.

Havalesi mucibince Maliye encümenine tevdi olunur.

Da. En. Reisi	Reis V.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza
Tekirdağ	Tekirdağ	Malatya	Muş	Çorum	Adana
<i>Cemil</i>	<i>M. Feyik</i>	<i>Muttalip</i>	<i>Hasan Reşit</i>	<i>İ. Kemal</i>	<i>Ali Münif</i>

Aza Rize <i>Atıf</i>	Aza Çanakkale <i>Şükrü</i>	Aza Ordu <i>Ahmet İhsan</i>	Aza Rize <i>Esat</i>	Aza Ankara <i>Muslihattin</i>	Aza Antalya <i>Rasih</i>
Aza Elâziz <i>Hüseyin</i>	Aza Kars <i>Baha Tali</i>	Aza Malatya <i>Vasıf</i>			

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 35
Esas No. 3/5

24 - III - 1932

Yüksek Reisliğe

22 haziran 1927 tarih ve 1130 numaralı maarif vergisi kanununun beşinci maddesine tevfikan maarif vergisi tahsilâtından mal memurlarına verilmiş olan yüzde birlerin bilâ vasıta vergilere munzam kesirlerin asıllarile tevhidî üzerine itasma devam edilip edilmeyeceğinin tefsiren halli hakkında Başvekâletten gönderilen 12 - IV - 1932 tarih ve 6/1066 numaralı tezkere ve merbutatı encümenimize havale buyurulmakla Maarif vekili Beyefendile Dahiliye ve Maliye vekâletlerinden gelen memuru mahsuslar huzurlarile tetkik ve müzakere edildi.

Tevhidî küsurat kanunu, maarif vergisi kanununun birinci, ikinci, dördüncü maddeleri hükmünü sarahaten ilga ederek kesri munzam sisteminde meclisi umumilere verilen müstakil vergi tarhi salâhiyetini refetmiş, Devlet vergileri esasile birleştirerek nisbetleri muayyen maarif hissesi şeklinde tefrik ve tesbit etmiştir.

Maarif vergisi kanununun üçüncü maddesinde kesri munzamların meclisi umumilere azamî hat ve miktarlarını tesbit etmek salâhiyeti tevhidî küsurat kanununda sarahaten lâğvedilmediği halde tevhit hükümlerinin bu salâhiyetleri bizatihi ilga ettiğine nasıl tereddüt caiz değilse kesri munzam namile idarei hususiyelerin maliye ve tahsil memurlarına tahsil hizmeti ve asıllarına ait tahakkuk defteri istemesi gibi külfetler tahmiline imkân bırakmamış olmasına nazaran 5 inci madde hükmünün de mevzuu kalmamış ve hükmen ilga olunduğu neticesi hâsıl olmuştur.

Bununla beraber Dahiliye encümeninin teyiden kabul ettiği Şûrayî devlet heyeti umumiyeye kararının istinat ettiği kanunî hükümlere göre de ikramiyeye verilmesi mümkün görülmemiş olmakla havale mucibince Bütçe encümenine tevdi olunmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Reis Çorum <i>İsmet</i>	M. M. Bayazıt <i>İhsan</i>	Kâ.	Aza İzmir <i>Kâmil</i>	Aza Konya <i>Refik</i>	Aza Mersin <i>A. Hamdi</i>	Aza Malatya <i>M. Nedim</i>	Aza İçel <i>Emin</i>
-------------------------------	----------------------------------	-----	------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 91
Esas No. 3/5

28/IV/1932

Yüksek Reisliğe

22 haziran 1927 tarih ve 1130 numaralı maarif vergisi kanununun 5 inci maddesine tevfikan maarif vergisi tahsilâtından mal memurlarına verilmiş olan yüzde birlerin bilâvasıta vergilere munzam

kesirlerin asıllarile tevhibi üzerine itasına devam edilip edilmeyeceğinin tefsiren halli hakkında Başvekâletin 12/IV/1931 tarih ve 6/1066 numaralı tezkere ve merbutatıle Dahiliye ve Maliye encümenlerinin buna dair olan mazbataları encümenimize dahi havale buyurulmuş olmak dolayısile Maliye vekili Beyin huzurile mütalea ve tetkik olundu.

1454 numaralı tevhibi küsurat kanunu maarif vergisi kanununun birinci, ikinci ve dördüncü maddeleri hükümlerini sarahaten ilga ederek sayım ve kazanç vergilerine yüzde elliye, arazi ve musakafat vergilerine yüzde yirmi beşe kadar kesri munzam tarhi hususunda meclisi umumilere verilmiş olan salâhiyeti dahi kaldırmıştır. Bu suretle kesri munzamlar bu vergilerin asıllarile mezc edilmiş olmak itibarile bu vergilerden ilk tahsil masarifi karşılığı olmak üzere vilâyetlere verilmesi icap eden hisseler Devlet varidatından mahallî olan bu hizmet için esastan ayrılmış bir hisse mahiyetini iktisap eylemiştir.

Buna nazaran bu vergileri tahsil eden mahallî mal memurlarına vergi hasıldan vilâyetlere ayrılaacak hisseden bir ikramiye verilmesi bu memurlara kanunen ifasile mükellef buldukları vazife mukabilinde aldıkları maaşlara zamimeten bir de ikramiye verilmesi mahiyetini alacağı için doğru olmaması lâzımgelir. Bu noktai nazardan encümenimiz Dahiliye ve Maliye encümenlerinin esas hakkındaki mütalealarını varit görmekte ve bu mütalealara iştirak etmekte ise de 1130 numaralı maarif vergisi hakkındaki kanunun, birinci, ikinci ve dördüncü maddeleri tevhibi küsurat kanunile sarahaten ilga edildiği halde beşinci maddesinin ilga edilmemiş bulunması ve teadül kanununun 15 inci maddesi hükümlerinin mevcut bulunmasına rağmen bu gün dahi hayvanlar vergisi kanununun tatbikatında ikramiye verilmesi derpiş edilmiş olmasını nazara alarak meselenin mezkûr beşinci madde ilga edilmedikçe muhtelif içtihatlarla müsait bulunması dolayısile; tefsir tarikile halli de mümkün görülememiş ve salifüzzikir 1130 numaralı kanunun esasen mahallî tatbik ve imali kalmamış bulunan beşinci maddesinin sarahaten ilgasını mutazammın yeniden bir lâyihanın tedvinini muvafık bulmuştur. Bundan evvel yapılmış olan tevziatta usulsüzlük varsa bu hususta Maliye vekâleti tarafından takibatta bulunulmak üzere yeniden hazırlanmış bulunan lâyihayı Umumi Heyetin tasvibine arz ederiz.

Reis	M. M.	Aza	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Konya	Ankara	Erzurum	İstanbul	Isparta
H. Fehmi	K. Zaim		Aziz	Sadettin	Mükerrem
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Kırklareli	Konya	Niğde	Manisa	Sivas	
M. Nahit	K. Hüsnü	Faik	M. Turgut	Rasim	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

22 haziran 1927 tarih ve 1130 numaralı maarif vergisi kanununun 5 inci maddesinin ilgasına dair kanun lâyihası

Madde 1 — 22 haziran 1927 tarih ve 1130 numaralı maarif vergisi kanununun 5 inci maddesi mülğadır.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Dahiliye, Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.